

آزمایشات آبیاری برنج در ایستگاه بررسیهای خاک و آب رشت

موسسه خاکشناسی و حاصلخیزی خاک

حمید سعادت

خلاصه مقاله

بعثت تأثیر مهمی که رژیم آبیاری بر میزان محصول واریته‌های مختلف برنج دارد از سال ۱۳۴۸ آزمایشات مخاطب این مرور توسط مؤسسه خاکشناسی و حاصلخیزی خاک در ایستگاه بررسیهای خاک و آب رشت انجام یافته است. جزئیات و مطالب مختلفی از این آزمایشات نتیجه گیری شده است که در متنه اصلی مقاله ذکر گردیده‌اند. اهم توصیه‌های این نتایج بصورت خلاصه در ذیل آورده شده است:

۱ - از نظر میزان محصول واریته‌ها تایچونگ و چمپا ۴۶ بیشترین محصول و بعد از آنها واریته قریب وبالاخره واریته‌های مختلف صدری محصول داشته‌اند ولی باستی در نظرداشت کدقیقت واریته‌ها تقریباً عکس رابطه فوق می‌باشد.
۲ - برای واریته‌های بهروتایچونگ و قریب بهترین رژیم آبیاری عمق غرقابه سانتی‌متر بادور آبیاری روزه می‌باشد.
۳ - برای واریته موسی طارم: بهترین رژیمهای آبیاری بترتیب عمق غرقاب ۰، سانتی‌متر با دور ۰، روزه یا غرقاب سانتی‌متر بادور ۰ یا ۱ روزه می‌باشد. ضمناً زهکشی در مرحله پنجه‌زن (بعدت ۰ روز) و بعد از اتمام شیری شدن نیز مفید می‌باشد.

۴ - واریته دم زرد: بهترین رژیم آبیاری سانتی‌متر غرقاب دائم بجز در مرحله پنجه‌زن (تا ۰ روز) و بعد از شیری شدن تا برداشت که در این مراحل باستی کرت محصول زهکشی شود.
۵ - واریته چمپا ۴۶: بهترین رژیم آبیاری عمق غرقاب ۰ سانتی‌متر بادور آبیاری ۰ روزه می‌باشد. همچنان دور آبیاری ۰ روزه با عمق غرقاب سانتی‌متر قابل توصیه است.

۶ - بمنظور جلوگیری از مصرف آب بهتر است عملیات تهیه زمین در فصل زمستان صورت گیرد تا از بارندگی حداقل استفاده بعمل آید.
۷ - در میزان تبخیر و تعرق پتانسیل واریته‌های مختلف تفاوت عمدی مشاهده نمی‌شود و غالباً ارقام بدست آمده از لایسمترها در حدود میزان تبخیر از طشتک کلاس «A» می‌باشد و از این نظر شاید بتوان ارقام تبخیر طشتک‌مزبور را بعنوان راهنمای طرح ریزی آبیاری استفاده نمود (بدون درنظرگرفتن راندمان آبیاری و میزان آب لازم برای تهیه زمین و خزانه که در شرایط آزمایش در حدود ۰-۰ سیلیمتر بوده است).

الف - مقدمه

تولید برنج در کشاورزی سملکت نقش مهمی را ایفا مینماید. از این نظر انجام مطالعات مربوط به شناخت عوامل مؤثر در ازدیاد محصول برنج و سپس استفاده از نتایج این نوع مطالعات در سطح بزرگ ضروری می‌باشد. بدون شک آب از مهمترین عوامل مؤثر در محصول هر واریته برنج می‌باشد. همانطور که در قسمتهای دیگر این گزارش مشاهد نمی‌شود تغییرات نسبتاً اندکی که در عمق آبیاری یا دور آبیاری پدید می‌آید منجر به اختلافات زیادی در میزان محصول برنج می‌گردد.

در این مقوله اهم مطالعی که از برنامه‌های تحقیقاتی مؤسسه خاکشناسی و حاصلخیزی خاک در زمینه مسائل آبیاری برنج از سال ۱۳۴۸ تا کنون نتیجه گیری شده است و بخصوص برای شرایط استان گیلان (که حدود ۰ درصد

سطح کل کاشت برنج مملکت در آن قرار دارد) قابل استفاده نیباشد ذکرگردیده است .

ب - مروری بر نتایج چند تحقیق مشابه

آزمایشات انجام شده درمورد تعیین آب مصرفی و رژیم آبیاری برنج در مملکت نسبتاً محدود بوده است . نتایج آزمایشاتی که از سال ۱۳۴۸، توسط حمید سیادت و همکاران در رشت انجام شده بوده در سال ۹۱، چنین نتیجه داد که بهترین عمق ثابت آبیاری واریته های قریب ، چمپا ۳۴۶ و صدری سهر = سانتیمتر و بهترین دورآبیاری (در صورتی که عمق آب درسطح کرت بعد از آبیاری = سانتیمتر باشد) = روز نیباشد . همچنین تبخیر و تعرق پتانسیل واریته های مذکور در داخل لایسیمتر ۰۸۰ میلیمتر واریته قریب ۰۵۶ میلیمتر واریته ۰۱۳ میلیمتر واریته چمپا ۳۴۶ بوده است . همچنین در نوامبر ۹۷، گزارش طرح مشترک ایران و چین درمورد آزمایشات آبیاری برنج در مازندران چنین نشان میدهد که بهترین رژیم آبیاری در مورد واریته های صدری سهر و تایچونگک عبارتست از آبیاری غرقاب با عمق ۰ سانتیمتر همراه بازهکشی در مراحل زیر :

(۱) و چین دستی بمدت ۰ روز (۲) مرحله ظهور حد اکثر تعداد پنجه ها تا شروع مرحله ظهور غلاف بمدت . ۱ روز (۳) ظهور گل بمدت . ۰ روز (۴) در انتهای مرحله خوش زدن ، ضمناً در این رژیم آبیاری مقدار آب مصرف شده در حدود ۵۶۵ میلیمتر بوده است در صورتیکه در همین آزمایش پلاتهایی که بطور دائم زیر عمق = سانتیمتر آب قرار داشته اند ۷۵۹ میلیمتر آب مصرف کرده و مخصوص لشان درمورد وايته سهر ۱/۰ درصد و درمورد وايته تایچونگک ۷/۰ درصد کمتر از رژیم آبیاری غرقاب همراه بازهکشی بوده است .

از نتایج آزمایش اخیر همچنین نتیجه گیری شده است که در شرایط استان مازندران آبیاری در مراحل رشد سبزینه ای مهمتر از آبیاری در مراحل رشد باروری برنج نیباشد . در کشورهای دیگر که کشت برنج متده اول است آزمایشات متعددی درمورد آبیاری برنج صورت گرفته است . در گزارش آقای H.Tsutsui که در کنگره بین المللی برنج در تهران ارائه گردید با توجه به آزمایشات انجام شده در کشور ژاپن برای برنج نشاء کاری شده ، رژیم آبیاری بشرح زیر توصیه شده است :

- ۱ - در زمان نشاء کاری غرقاب ۲ تا ۳ سانتیمتر .
- ۲ - بعد از نشاء کاری بمدت ۸ هفته عمق ۰ تا ۱ سانتیمتر
- ۳ - مرحله پنجه زدن عمق آب بحداقل ممکن رسانیده شود و سپس در مرحله ای که حد اکثر تعداد پنجه ها ظاهر بیشوند آب داخل کرتها زهکشی شود .
- ۴ - مرحله ظهور خوش عمق غرقاب ۰ تا ۸ سانتیمتر
- ۵ - در آخر مرحله گل دادن مزارع بتدریج در طی ۲ تا ۳ هفته زهکشی شود .

ج - طرح آزمایشات و روش اجرای آنها

آزمایشات انجام شده به دورسته تقسیم شده اند :

ج - ۱ - آزمایشات کرتی که در آنها تأثیر عمق و دورآبیاری (به تنهائی یا توامان) بمحصول برنج و همچنین مقایسه آبیاری متناوب با آبیاری غرقاب دائم بورد مطالعه قرار گرفته است . طرح این آزمایشات در سالهای مختلف در جدول شماره یک نشان داده شده است .

بمنظور اجرای آزمایشات فوق ابتدا برنج در خزانه کاشته شد و سپس در موقعیکه ارتفاع بوته ها بین ۱۰ تا ۱۵ سانتیمتر بود به مزرعه اصلی منتقل و در آنجا نشاء گردید کرتها آزمایش باشکل سستطیل یا مربع و ابعاد ۱۶ تا ۲۰ متر بوده با استفاده از تیلرو وسائلی از قبیل چپ کساول راست کساول و پیش کساول تسطیح و آساده نشاء کاری شد . فاصله نشاء ها = ۲ سانتیمتر و تعداد ۴ بوته در هر سوراخ نشاء گردید ، مقدار آب آبیاری با استفاده از

جدول شماره یک - طرح آزمایشات آبیاری برج

تیمارها	واریته‌ها	سال	نوع آزمایش
* ۱۰۰۵ سانتیمتر	قریب مهر چمپا ۲۴۶	۴۸	بهترین عمق غرقاب (سانتیمتر)
	قریب مهر چمپا ۳۴۶	۴۹	- - (اشیاع) ۱۰۰ سانتیمتر
۱۱۴۸۰۵ روز بطوریکه بعد از هرنوبت آبیاری عمق آب بر روی کرت ۱۰ سانتیمتر باشد	قریب چمپا ۳۴۶	۴۸	بهترین دور آبیاری (روز)
	قریب مهر چمپا ۳۴۶	۴۹	۹ روز بطوریکه بعد از هرنوبت آبیاری عمق آب بر روی کرت ۵ سانتیمتر باشد
(ارتفاع آب ۵۰۰ سانتیمتر) × (دور ۱۵۰ روز) + تیمار اضافی اشباع	قریب طارم صدری موسی چمپا ۳۴۶	۵۰	تا شیر تواام عمق و دور آبیاری
	تا چونگ طارم صدری موسی	۵۱	(عمق) × (روز)
تیمارهای زیر:			
۱- غرقاب دائم ۵ سانتیمتر ۲- دوره روز با ارتفاع غرقاب ۵ سانتیمتر ۳- غرقاب دائم بازه کشی و قطع آبیاری در مرحله پنجده زدن (تاره روز) و بعد از شیری شدن تابرد است.	قریب چمپا ۳۴۶	۵۱	متایسه آبیاری متناوب با آبیاری غرقاب دائم.
	صدری دم زد		
	صدری موسی طارم		
۴- غرقاب دائم ۵ سانتیمتر همراه بازه کشی و قطع آبیاری در مرحله شروع گل (تاره روز) و بعد از شیری شدن تا پیرد است. ۵- آبیاری غرقاب ۵ سانتیمتر از شروع هر یک از مراحل زیرتا روزو سپر قطع آبیاری: نشا، کاری، پنجه زدن، گل رادن، خوش رفتن، شیری شدن.	قریب چمپا ۳۴۶		
	صدری موسی طارم		

* ارتفاع عمق آب بر مبنای روش زاده هن و چمن نتیج بررسی رکوردهای دیگر انتساب گردد است.

منطقه

پارشال فلوم و سیفون اندازه‌گیری و ثبت نمی‌شد . تاریخ نشاء کاری حدود اوخر اردیبهشت‌ماه یا اوائل خرداد و زمان برداشت واریته‌های چمنا و قریب در اوائل شهریور ماه و زمان برداشت واریته‌های صدری در اوخر شهریور ماه بوده است خاک ایستگاه از نوع خاک‌های آبرفتی روسی و مربوط چمنی می‌باشد . بافت خاک از رس لیمونی در سطح به رسی در عمق ۸۰ سانتیمتر تبدیل نمی‌شود . در این عمق لکه‌های آهک وجود داشته خاک حالت قلیائی پیدا می‌کند . این خاک قبل از جنگل بوده و در سالهای اول کشت مواد غذائی آن کافی می‌باشد و بهمین جهت کودی به خاک اضافه نگردید .

ج - ۲ - مطالعات لاپسیمتری که بمنظور تعیین آب مصروف برج در شرائطی که از نفوذ عمق آب آبیاری جلوگیری می‌شود انجام گرفت . در این مطالعات لاپسیمتری‌های با سطوحی مختلف 90×90 و 200×200 سانتیمتر مورد استفاده قرار گرفته و واریته‌های مختلف برج در آنها کاشت گردید .

۵ - نتایج بدست آمده

نتایج آزمایشات سال ۱۳۴۸ و ۱۳۴۹ قبلاً منتشر شده‌اند (مرجع ۱) بنابراین بمنظور جلوگیری از تکرار آنها جدول مربوط به وزن محصول تیمارهای مختلف آزمایشی در سالهای ۱۳۴۸ و ۱۳۴۹ ارائه نخواهد شد . با اینهمه در قسمت (ه) این گزارش در نتیجه‌گیری کلی که از آزمایشات چهارساله بدست آمده است اهم نتایج این آزمایشات ذکر خواهد شد . وزن محصول تیمارهای مختلف آزمایشات سال ۱۳۵۰ و ۱۳۵۱ در جداول شماره ۳ و ۴ نشان داده شده است و نتایج لاپسیمترها در جدول شماره ۶ مشخص شده است .

جدول (۲) نتایج لاپسیمترها و آمار تبخیر در سال ۱۳۵۰ — بر حسب میلیمتر روزگرای روزه های بیست روزه

جمع کل	د و ر چهارم د و ر سوم	د و ر دوم	د و ر اول	واریته	عمق آب در لایسیمتر	ابعاد (متر)	لایسیمتر
۵۰۰	۷/۱	۷/۸	۶/۶	۷/۰	۷/۰	۷/۰	تبخیر طشتک سانتیمتر کلاس A
۴۰۱	۴/۹	۵/۲	۴/۰	۴/۵	۵	۰/۹	موسی طارم
۰۰۹	۷/۰	۰/۹	۰/۹	۰/۰	۱۰	۰/۹	صد ری مهر
۰۶۱	۰/۶	۷/۱	۵/۴	۶/۴	۵	۰/۹	صد ری مهر
۰۲۶	۰/۴	۶/۲	۶/۰	۶/۱	۱۰	۰/۹	قریب
۰۲۰	۰/۰	۶/۸	۵/۲	۶/۲	۵	۰/۹	قریب
۴۹۸	۵/۰	۶/۱	۴/۶	۴/۹	۰	۰/۹	۳۴۶ چما
۰۱۲	۴/۲	۵/۲	۴/۶	۵/۰	۰	۱ × ۲	۳۴۶ چما
۴۶۳	۳/۰	۶/۱	۵/۰	۵/۶	۱۰	۱ × ۲	چما ۳۴۶
۴۰۰	۵/۴	۶/۳	۴/۶	۴/۴	۰	۱ × ۲	تا چونگ

* جمع کل روزگرای لایسیمترها عبارت است از میزان آب مصرف شده بهترین شرایط و مسفرق کردن فاکتور لایسیمترها با توجه به اعداد اجدول فوق علاوه بر آب مصرفی پتانسیل واریته های مختلف نتایج زیر را نیز میتوان بدست آورد.

۱— اندازه ابعاد لاپسیمتر تاثیری در میزان آب مصرفی نداشته است.

۲— آب مصرفی پتانسیل در شرایط غرقاب ۵ سانتیمتر با آب مصرفی پتانسیل در غرقاب ۱ سانتیمتر تفاوت آشکاری ندارد.

۳— بطورکلی آب مصرفی پتانسیل در حدود میزان تبخیر یا کمی کمتر از آن میباشد و نتیجتاً شاید استفاده از آمار تبخیر طشتک کلاس "A" راهنمای خوبی برای آبیساری برنج باشد.

جدول شماره (۲) نتایج آزمایش تأثیرتوان عمق و درآبیاری در محصول برنج
سال ۱۳۵۰ (کیلوگرم در هکتار)

تیمار	چمن	واریته	صد ری موسمی طارم
d ₅ f ₁	۲۶۷	۶۰۱۰	۱۹۷۰
d ₅ f ₅	۴۸۷۰	۴۵۰۰	۱۶۷۰
d ₅ f ₁₀	۰۸۰۰	۷۱۰۰	۲۹۷۰
d ₁₀ f ₁	۰۶۰۰	۶۰۶۰	۲۰۲۰
d ₁₀ f ₅	۶۲۲۰	۳۹۶۰	۳۲۲۰
d ₁₀ f ₁₀	۶۲۰۰	۴۸۲۰	۳۵۲۰
d ₀ f ₁	۶۴۰۰	۳۹۶۰	۳۹۰۰

d = عمق آب (اندیس بر حسب سانتیمتر)

f = درآبیاری (اندیس بر حسب روز)

جدول شماره (۳) نتایج آزمایش تأثیرتوان عمق و درآبیاری سال ۱۳۵۱
(کیلوگرم در هکتار)

واریته	f _{1d0}	f _{1d5}	f _{5d5}	f _{10d5}	f _{1d10}	f _{5d10}	f _{10d10}
تاچونگ	۶۷۸۳	۷۲۰۰	۸۰۲۳	۶۷۳۳	۸۲۶۷	۶۹۳۳	۶۲۶۷
موسی طارم	۱۴۰۰	۴۴۰۰	۱۸۶۷	۴۲۶۷	۱۶۰۰	۲۶۰۰	۳۱۱۰

جدول شماره (۵) نتایج آزمایش مقایسه آبیاری دائم با آبیاری غرقاب در برنج
سال ۱۳۵۱ (کیلوگرم در هکتار)

تیمار	قریب	موسی طارم	صدری د مزرد	واریته تایچونگ
I ₁	۵۹۳۳	۲۵۶۷	۲۶۶۷	۶۱۶۷
I ₂	۳۵۰۰	۲۷۲۳	۶۰۰*	۹۰۶۷
I ₃	۴۰۰۰	۱۷۲۳	۲۸۰۰	۸۱۶۷
I ₄	۳۱۰۰	۹۰۰*	۱۱۰۰	۶۶۶۷
I ₅	۳۵۶۷	۱۸۰۰	۱۶۶۷	۵۳۳۳

۵ - بحث در نتایج بدست آمده و توصیه‌ها

تجزیه آماری ارقام بدست آمده در مواردی اختلافات معنی‌داری را نشان نداده است و بسیاری از تیمارها بصورت «تقریباً معنی‌دار» اختلاف داشته‌اند با اینهمه با توجه به ارقامی که از انجام چهار سال آزمایش بر روی واریته‌های مختلف برنج بدست آمده است نتایج زیر قابل توصیه تشخیص داده می‌شوند (نتایج سالهای مختلف آزمایش غالباً مشابه بوده است) :

- ۱ - واریته موسی طارم : بهترین رژیمهای آبیاری به ترتیب آبیاری با عمق غرقاب .۱ سانتیمتر و دور ده روزه یا آبیاری با عمق غرقاب .۰ سانتیمتر و دوره پنج تا ده روز می‌باشد . ضمناً انجام زهکشی در مرحله پنجه زدن (بمدت .۱ روز) و بعد از اتمام شیری شدن نیز مفید می‌باشد .
- ۲ - واریته مهر : بهترین رژیم عمق غرقاب .۰ سانتیمتر بادور آبیاری .۰ روز می‌باشد .
- ۳ - واریته تایچونگ : عمق غرقاب .۰ سانتیمتر بادور .۰ روزه یا غرقاب دائم با عمق .۰ سانتیمتر بجز در مراحل پنجه زدن تا .۱ روز و بعد از شیری شدن تا برداشت که با استی قطعات زهکشی شوند .
- ۴ - واریته قریب غرقاب دائم .۰ سانتیمتر با غرقاب .۰ سانتیمتر با دور آبیاری .۰ روزه .
- ۵ - واریته دم زرد : .۰ سانتیمتر عمق غرقاب بطور دائم بجز در مرحله پنجه زدن تا ده روز و بعد از شیری شدن تا برداشت که قطعات با استی زهکشی شوند .
- ۶ - واریته چمپا ۳۴۹ : بهترین عمق غرقاب .۰ سانتیمتر بادور آبیاری .۰ روزه می‌باشد همچنین دور آبیاری .۰ روز با عمق غرقاب .۰ سانتیمتر نیز قابل توصیه می‌باشد .

۷ - واریته‌های تایپونگ و چمبا ۴۶ بیشترین محصول و سپس واریته قریب و بعد از آن واریته‌های صدری محصول داشته‌اند. همچنین با توجه به ارقام حاصله از آبیاری برنج در لایسیمترهای مختلف چنین نتیجه‌گیری می‌شود که در واریته‌های مورد مطالعه اختلاف عمدی از نظر تبعیر و تعرق پتانسیل وجود ندارد.

در سواد توجیه علت تأثیر عمقهای مختلف غرقاب بمحصول برنج آزمایشاتی که توسط James A.Ferguson درباره تأثیر عمق غرقاب و کرتهاهای برنج در درجه حرارت و درصد رطوبت محیط کشت برنج انجام یافته است قابل توجه می‌باشد. ناسبرده از مطالعات خود چنین نتیجه گرفته است که درجه حرارت ماسکسیم روزانه کرتهاهای برنج در اعمای غرقاب کم ($2/5$ تا 8 سانتیمتر) درجه فارنهایت کمتر از کرتهاهای بوده است که عمق غرقاب در آنها زیاد (10 تا 2 سانتیمتر) بوده است در حالیکه درجه حرارت می‌نیم در کرتهاهای غرقاب کم عمق 2 درجه فارنهایت بیشتر از کرتهاهای غرقاب زیاد بوده است. همچنین میزان فشار بخار آب در کرتهاهای غرقاب مطالعه شده است. میزان فشار بخار آب در کرتهاهای غرقاب کم عمق متوسط و زیاد پتریب $1/39$ و $1/46$ و $1/90$ ٪ پوند براینچه مربع اندازه‌گیری شده است.

البته ارقام مذبور را نمیتوان دقیقاً در شرائط آزمایشی ذکر شده در این مقاله بکار بست ولی میتوان چنین نتیجه گرفت که علت تأثیرهای متفاوت اعماق گوناگون غرقاب تغییراتی بوده است که بطورکلی در سیستم انرژی موجود در محیط رشد کرتهاهای مختلف بوجود آمده است. ضمناً نحوه رشد سه واریته برنج بعنوان نمونه در شکل شماره یک نشان داده شده است.

هزینه عملیات مختلف

بطور کلی هزینه میزان آب تأثیر عمدی در میزان درآمد از محصول برنج ندارد و از طرف مقایسه واریته‌های مختلف از نظر اقتصادی نوسانات بهای برنج دقیق نخواهد بود. بنابراین فقط بذکر مخارج عملیات اکتفا نمیگردد ذر شرایط آزمایشی مخارج دربرویت به یک هکتار بشرح زیر تعیین شده اند:

۱ - تسطیح زمین	
۲ - احداث خزانه با پلدر مصرفی	۱۷۰۰ ریال
۳ - نشاء کاری	۲۰۰۰ ریال
۴ - وجین کاری (دو مرتبه)	۱۸۰۰ ریال
۵ - آبیاری (کارگر)	۳۰۰۰ ریال
۶ - برداشت	۲۰۰۰ ریال
۷ - خرومنکوبی (بطور متوسط)	۲۱۰۰ ریال

لازم به یادآوری می‌باشد که در سواد کشت برنج علاوه برآییکه در هنگام رشد نبات داده می‌شود مقداری آب نیز قبل از دوره رشد و در هنگام تهیه زمین برای نشاء کاری و نیز نگهداری خزانه مصرف می‌شود. این میزان آب در شرائط آزمایشی بین 400 و 500 سیلیمتر بوده است. با اینهمه باقیستی تذکر داد که چنانچه عملیات تهیه زمین در فصل زمستان صورت بگیرد و از بارندگی برای اجرای آن کمک گرفته شود میزان فوق بقدار قابل توجهی کاهش خواهد یافت.

مراجع

- ۱ - حمید سیادت: مطالعات آبیاری برنج در ایستگاه آب و خاک رشت در سالهای ۴۸ و ۴۹
- ۲ - Experiments on water requirement and management of lowland rice in Mazandaran. 1970

مقاله طرح مشترک برنج ایران و چین ارائه شده کنگره بین‌المللی برنج در تهران ۱۹۷۰.

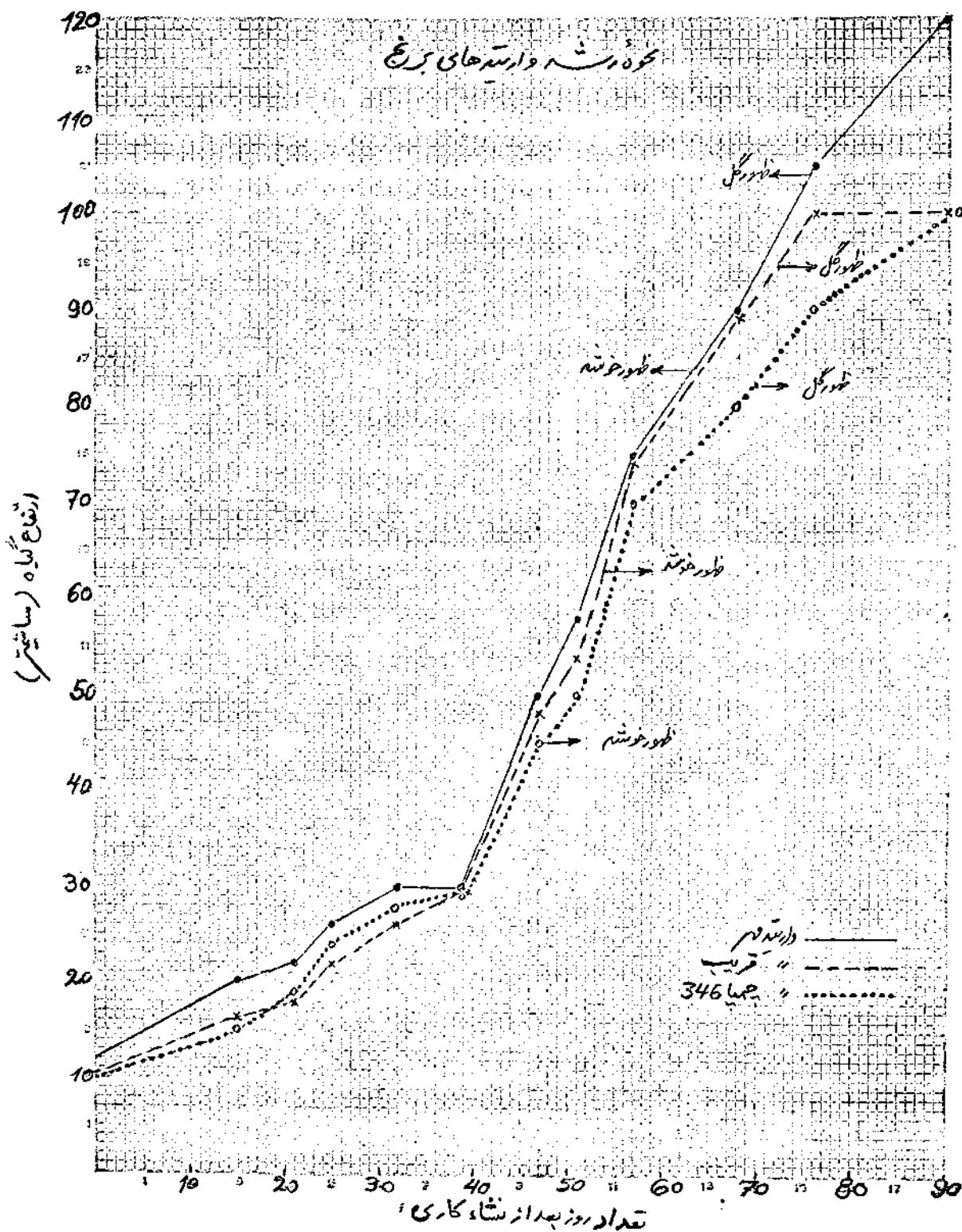
- Water management and requirements for rice under different irrigation methods and cultivation techniques.

By: H. Tsutsui

این مقاله در کنگره بین‌المللی برنج در تهران ارائه گردید. ۱۹۷۰

- Effect of flood depth on environment of rice plants By: James A. Ferguson - ۴

بین‌المللی برنج در تهران ارائه گردید

Water management studies on rice

Rice is one of the main irrigated crops of Iran. Accordingly, determination of its best irrigation regime will help in increasing the yield and decreasing the cost of irrigation.

In 1969 Soil Institute of Iran started to study the proper water management of rice and the water requirement of different rice varieties. The results of the experiments were partly (i.e. up to 1970) reported in the first seminar of the I.N.C.I.D. the following shows the recommendations for different varieties based on 4- year experimentation. ('F' stands for frequency of irrigation in terms of days, while "d" stands for depth of submergence in cm.).

1- Mosa Tarem : $d_{10}f_{10}$ or d_5f_5 or d_5f_{10}

Drainage during early tillering (for ten days) and after milk stage is recommended.

2- Mehr : d_5f_5

3- Tichung : d_5f_5 or f_1d_5 (continuous submergence except for early tillering (10 days) and after milk stage, at which time the field should be drained).

4- Gharib : d_5f_1 or d_5f_5

5- Dom Zard : d_5 (continuous submergence except for early tillering (10 days) and after milk stage, at which time the field should be drained).

6 - Champa 346 : $d_{10}f_{10}$ or d_5f_5

7 - The highest yielding varieties are Champa 346 and tichung followed by Gharib. The long - grain varieties i-e : Mehr and Dom Zard, are rather low yielding varieties,

8 - Generally potential evapotranspiration of various varieties, as determined in lysimeters, are not much different and it varies between 4500 – 6000 m³ /ha after transplanting.